

Institut za filozofiju

Akcijski plan u cilju unapređenja kvalitete

2015–2017.

Zagreb, ožujak 2015.

I. Uvod

Agencija za znanost i visoko obrazovanje je tijekom 2013. godine provela postupak reakreditacije javnih znanstvenih instituta u Republici Hrvatskoj, uključujući i Institut za filozofiju. U zaključku akreditacijske preporuke od 13. ožujka 2014. Agencija je preporučila ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje da Institutu izda potvrdu o ispunjavanju uvjeta za obavljanje znanstvene djelatnosti, a Institut obvezala na sastavljanje akcijskog plana u cilju unapređenja kvalitete, uz izvještavanje Agencije jednom godišnje o realizaciji toga plana.

Ovaj akcijski plan sastavljen je na temelju uočenih nedostataka i preporuka za poboljšanje navedenih u akreditacijskoj preporuci, kao i u izvještaju stručnog povjerenstva koje je provodilo dio postupka reakreditacije.

II. Uočeni nedostaci i preporuke

U akreditacijskoj preporuci kaže se: “[S]tručno povjerenstvo preporuča [...] povećati stopu dolazne i odlazne mobilnosti znanstvenika kao i povećati broj prijava na međunarodne znanstvene projekte budući da su međunarodni znanstveni projekti jedna od najvažnijih točaka mobilnosti te poticaja za razvijanje interdisciplinarnih istraživanja. Nadalje, preporuča se vrednovanom znanstvenom institutu povećati umreženost s institucijama na međunarodnoj razini. Ostale preporuke za poboljšanje koje su sadržane u izvještaju stručnog povjerenstva predstavljaju sastavni dio ove akreditacijske preporuke.”

U svojemu izvještaju stručno povjerenstvo, uz gore navedene preporuke, navodi i potrebu za razvijanjem unutarnjih mehanizama za mobilnost i napredovanje te za unapređivanjem sustava zapošljavanja i napredovanja, osobito asistenata tj. doktoranada.

S obzirom na akreditacijsku preporuku i izvještaj stručnog povjerenstva, koji pogađaju neke bitne slabosti našeg Instituta, smatramo da postoje tri osnovna područja u kojima Institut treba unaprijediti kvalitetu svoga rada:

(a) Međunarodna vidljivost, i to:

- (1) povećanje broja prijava na međunarodne projekte,
- (2) povećanje stope dolazne i odlazne mobilnosti i
- (3) jačanje umreženosti na međunarodnoj razini.

(b) Asistenti, i to:

- (1) povećanje broja asistenata i
 - (2) unapređenje sustava izbora i praćenja asistenata.
- (c) Unapređenje sustava unutarnjeg upravljanja kvalitetom.

III. Akcijski plan

(a) Međunarodna vidljivost

(1) Međunarodni projekti

S jedne strane, može se kazati da je međunarodna aktivnost zaposlenikâ Instituta bogata i razgranata: pojedini zaposlenici sudjeluju u međunarodnim projektima čiji su nositelji inozemne institucije, jedan projekt Hrvatske zaklade za znanost koji se trenutno izvodi na Institutu međunarodnog je karaktera, a postoje i brojni drugi oblici međunarodne suradnje, kao što su gostovanja na inozemnim sveučilištima i znanstvenim institucijama, zajedničke organizacije znanstvenih skupova itd. Općenito se može kazati da posljednjih godina na Institutu ne samo da jača svijest o potrebi uključivanja u međunarodne projekte nego se oblici međunarodne suradnje intenziviraju. S druge strane, međutim, broj prijava Instituta na međunarodne projekte, osobito projekte koji se financiraju iz raznih programa Europske unije, nezadovoljavajuć je: dosad je (i to tijekom 2013. i 2014) Institut podnio samo dvije, i to neuspješne, prijave na takve projekte, tako da situaciju u ovom području sigurno treba popraviti, kako s obzirom na broj prijava na međunarodne projekte tako i s obzirom na njihovu uspješnost. Mjere za koje smatramo da bi mogle popraviti takvu situaciju odnose se na: intenzivnije i potpunije informiranje o svim relevantnim natječajima, uz pružanje obuhvatne podrške prilikom prijave, veći angažman Znanstvenog vijeća i intenzivniju suradnju među znanstvenicima prilikom sastavljanja projektnih prijedloga i pronalaženja inozemnih partnera.

Područje	Aktivnosti	Nadležnost	Cilj	Vrijeme provedbe
Povećanje broja prijava na međunarodne projekte	Informiranje o svim relevantnim natječajima; pružanje podrške prilikom prijava	Ravnatelj, zamjenik ravnatelja, administrativno osoblje	Ustrostručiti broj prijava na međunarodne projekte (u odnosu na prethodno trogodišnje razdoblje)	Konac 2017.
	Organiziranje sjednica Znanstvenog vijeća posvećenih konkretnim relevantnim natječajima	Predsjednik i članovi Znanstvenog vijeća		
	Intenzivnija suradnja među znanstvenicima na Institutu radi prijava na međunarodne projekte	Ravnatelj, Znanstveno vijeće, svi znanstvenici i suradnici	Uspostaviti bolju i intenzivniju suradnju među znanstvenicima i suradnicima na Institutu radi zajedničke koristi koja proizlazi iz sudjelovanja Instituta na međunarodnim projektima	Trajno
Povećanje uspješnosti u prijavama na međunarodne projekte	Koordinacija prilikom sastavljanja projektnih prijedloga i pronalaženja inozemnih partnera	Ravnatelj, Znanstveno vijeće, svi znanstvenici i suradnici	Ostvariti barem dvije uspješne prijave na međunarodne projekte	Konac 2017.

(2) Povećanje stope dolazne i odlazne mobilnosti

(2)(i) Dolazna mobilnost

Posljednjih je mjeseci Institut unaprijedio dolaznu mobilnost ugošćavanjem znanstvenika iz Italije na dvije godine. Ipak, situaciju u ovom području sigurno treba uvelike popraviti. Mjere koje se mogu provesti velikim dijelom ovise o napretku koji

će se ostvariti u drugim područjima, prije svega u uspješnosti prijava na međunarodne projekte. No i neovisno o tome Institut može raditi na poboljšanju stope dolazne mobilnosti, prije svega razvijanjem sustavnije politike privlačenja stranih znanstvenika. To se može ostvariti intenzivnjom suradnjom s inozemnim institucijama i pojedincima s kojima Institut već ima razvijene odnose, kao i aktivnijim sudjelovanjem u konzorcijima kojih je član.

Područje	Aktivnosti	Nadležnost	Cilj	Vrijeme provedbe
Povećanje stope dolazne mobilnosti	<p>Rad na povećanju broja prijava na međunarodne projekte i njihove uspješnosti</p> <p>Aktivnije i sustavnije privlačenje stranih znanstvenika posredstvom međunarodnih udruga i konzorcija kojih je Institut član, kao i posredstvom individualnih kontakata</p>	<p>Svi znanstvenici i suradnici</p> <p>Ravnatelj, svi znanstvenici i suradnici</p>	<p>Ugošćavanje najmanje dvoje znanstvenika iz inozemstva u trajanju od po najmanje tri mjeseca</p>	Konac 2017.

(2)(ii) Odlazna mobilnost

I u ovom je području tijekom 2014. Institut ostvario znatan napredak u odnosu na prethodno razdoblje: dva znanstvenika kontinuirano su boravila u inozemstvu dulje od tri mjeseca. No stopa odlazne mobilnosti i dalje je nezadovoljavajuća, naročito ako se uzme u obzir činjenica da kod asistenata i poslijedoktoranada nije razvijana svijest o potrebi takve vrste znanstvenog usavršavanja. Neke je mjere usmjerene poboljšavanju takve situacije Institut već učinio. Primjerice, donesen je Pravilnik o dodatnim uvjetima za izbor na znanstvena radna mjesta, koji između ostalih uvjeta za izbor na znanstveno radno mjesto navodi i visok stupanj mobilnosti. No potrebno je

provesti dodatne mjere, osobito one koje su usmjerenе na poticanje mlađih znanstvenika, prije svega asistenata i poslijedoktoranada, na usavršavanje u inozemstvu. Naravno, uspjeh u unapređenju stope odlazne mobilnosti također dijelom ovisi i o uspjehu u prijavljivanju međunarodnih projekata.

Područje	Aktivnosti	Nadležnost	Cilj	Vrijeme provedbe
Povećanje stope odlazne mobilnosti	Rad na povećanju broja prijava na međunarodne projekte i njihove uspješnosti	Svi znanstvenici i suradnici		
	Aktivnije i sustavnije poticanje mlađih znanstvenika, osobito asistenata i poslijedoktoranada, na usavršavanje u inozemstvu; izrada planova razvoja asistenata i poslijedoktoranada koji obvezno uključuju usavršavanje u inozemstvu	Asistenti i poslijedoktorandi, mentorji, Znanstveno vijeće	1. najmanje jednomjesečno usavršavanje u inozemstvu svakog asistenta i poslijedoktoranda; 2. utrostručavanje stope odlazne mobilnosti znanstvenika (u odnosu na prethodno trogodišnje razdoblje)	1. trajno 2. do konca 2017.
	Informiranje o raspoloživim relevantnim stipendijama, natječajima itd. te pružanje podrške prilikom prijava, naročito asistentima i poslijedoktorandima	Ravnatelj, zamjenik ravnatelja, administrativno osoblje		

(3) Jačanje umreženosti na međunarodnoj razini

I u ovom je području Institut u protekle dvije godine ostvario stanoviti napredak: postao je član dvaju međunarodnih konzorcija institutâ iz područja humanističkih znanosti – European Consortium for Humanities Institutes and Centres i Consortium of Humanities Centres and Institutes – te je ostvario i institucionalnu suradnju s

nekolicinom inozemnih sveučilišta. Mjere za daljnje unapređivanje umreženosti na međunarodnoj razini tiču se prije svega povećanja broja prijava na međunarodne projekte i njihove uspješnosti.

Područje	Aktivnosti	Nadležnost	Cilj	Vrijeme provedbe
Jačanje umreženosti na međunarodnoj razini	Rad na povećanju broja prijava na međunarodne projekte i njihove uspješnosti	Svi znanstvenici i suradnici	Jačanje umreženosti na međunarodnoj razini	Trajno

(b) Asistenti

(1) Povećanje broja asistenata

U posljednjih osam godina Institut je zaposlio samo jednog asistenta. Najvažniji uzrok takve nezadovoljavajuće situacije jest nebriga koju država posljednjih godina pokazuje prema razvoju znanstvenog podmlatka. No dio krivice snosi i Institut, kako nepronalaženjem alternativnih izvora financiranja asistenata i poslijedoktoranada (prije svega sudjelovanjem u međunarodnim projektima) tako i nedovoljnim brojem prijava na natječaj za dodjeljivanje mentorstva što ga je 2014. raspisala Hrvatska zaklada za znanost. S obzirom na činjenicu da je broj asistenata u ovom trenutku kritično malen, potrebno je provesti energične i hitne mjere u svrhu uklanjanja tog problema. Te mjere uključuju veći broj prijava na natječaje za zapošljavanje doktoranada što ih raspisuje Hrvatska zaklada za znanost i druga tijela u Hrvatskoj, kao i veći broj prijava na međunarodne projekte.

Područje	Aktivnosti	Nadležnost	Cilj	Vrijeme provedbe
Povećanje broja asistenata	Prijava na sve natječaje za zapošljavanje doktoranada što ih raspisuje Hrvatska zaklada za znanost i druga tijela u Hrvatskoj, uz	Voditelji projekata, Znanstveno vijeće	Zapošljavanje barem po jednog doktoranda ili asistenta po svakom projektu	Trajno

	maksimalan mogući broj prijava			
	Rad na povećanju broja prijava na međunarodne projekte i njihove uspješnosti	Svi znanstvenici i suradnici	Zapošljavanje barem dva doktoranda u okviru međunarodnih projekata	Konac 2017.

(2) Unapređenje sustava izbora i praćenja asistenata

Praćenje rada asistenata dosad nije bilo na zadovoljavajućoj razini, prije svega zbog nedovoljnog angažmana Znanstvenog vijeća u reguliranju tog pitanja. Rezultat toga jest, između ostaloga, činjenica da je prosječno vrijeme izrade doktorata na Institutu predugo, u nekim slučajevima i ekstremno dugo. Isto tako, asistenti dosad gotovo da i nisu bili uključeni u neki oblik znanstvenog usavršavanja u inozemstvu. Institut je u novije vrijeme proveo neke mjere u svrhu rješavanja tih problema. Primjerice, u novom Statutu unesene su odredbe kojima se podrobno opisuje način na koji Znanstveno vijeće prati i ocjenjuje razvoj asistenata, kao i način na koji asistenti i Znanstveno vijeće prate i ocjenjuju rad mentorâ. Nadalje, jedno od ključnih pitanja je način izbora asistenata, koji bi trebao jamčiti da na Institut za filozofiju dođu doista sposobni, zainteresirani i aktivni mladi znanstvenici. U tu svrhu primjerice posljednji je izbor doktoranda (koncem 2014) proveden sasvim drukčijim postupkom nego u prijašnjim slučajevima, čime se nastojala osigurati maksimalna transparentnost i nepristranost u izboru te osigurati izbor najkvalitetnijeg kandidata. U sljedećem razdoblju planiramo uvesti nekoliko dodatnih mjera. Prije svega, planiramo donijeti Pravilnik o postupku izbora na stručna i suradnička radna mesta, kojim ćemo nastojati uvesti mehanizme koji jamče izbor najboljih kandidata, kao i uvesti obvezu izrade planova razvoja karijera asistenata i doktoranada i njihova podrobnog praćenja, čime bi se trebala osigurati sustavna briga za svaki stadij razvoja asistenata i doktoranada.

Područje	Aktivnosti	Nadležnost	Cilj	Vrijeme provedbe
Unapređenje sustava izbora i praćenja asistenata	Izrada Pravilnika o postupku izbora na stručna i suradnička radna mjesta	Ravnatelj, Znanstveno vijeće	Osiguranje transparentnosti u postupku izbora; uvođenje mehanizama koji jamče izbor najboljih kandidata	Ljeto 2015.
	Izrada planova razvoja karijere asistenata, uključujući usavršavanje u inozemstvu	Mentori	Sustavna briga o svim stadijima razvoja asistenata	Trajno
	Ocenjivanje rada asistenata i mentora	Mentori, asistenti, Znanstveno vijeće	Sustavna briga o svim stadijima razvoja asistenata te o kvaliteti mentorskog rada	Trajno
	Pružanje veće podrške asistentima prilikom prijava na natječaje za usavršavanje u inozemstvu	Mentori, ravnatelj, zamjenik ravnatelja, administrativno osoblje	Sustavna briga o svim stadijima razvoja asistenata te o kvaliteti mentorskog rada	Trajno
	Obrana doktorskih disertacija trenutno zaposlenih doktorandica	Doktorandice	Uspješan završetak poslijediplomskoga doktorskog obrazovanja	1. jesen 2015. 2. zima 2018/2019.

(c) Unapređenje sustava unutarnjeg upravljanja kvalitetom

U izvještaju stručnog povjerenstva na nekoliko se mjesta navodi potreba za uvođenjem postupaka koji bi mogli unaprijediti politiku napredovanja i zapošljavanja, kao i politiku rasta i razvoja ljudskih potencijala. Kao što smo naveli u svome očitovanju na taj izvještaj, Institut je još 2012. donio Pravilnik o dodatnim uvjetima za izbor na znanstvena radna mjesta, kojim se uvjeti izbora na znanstvena radna mjesta znatno postrožuju u odnosu na minimalne uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj

djelatnosti i visokom obrazovanju te Pravilnikom o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja. To smatramo važnim korakom u unapređenju sustava unutarnjeg upravljanja kvalitetom. Isto tako, Institut je tijekom 2014. donio Pravilnik o nagradama za znanstvenu izvrsnost, kojim se posebno nagrađuju djelatnici koji su objavili zapažene publikacije u inozemstvu. Naposljeku, novi Statut predviđa da Znanstveno vijeće koncem svake godine razmatra izvještaje o radu zaposlenih znanstvenika. Smatramo da će te mjere postupno dovesti do razvoja sustava kojim će se učinkovito pratiti kvaliteta znanstvenog rada u Institutu. Kao dodatnu mjeru namjeravamo donijeti pravilnik kojim će se propisati postupak izbora na znanstvena radna mjesta, kojim bi se osigurala transparentnost u postupku izbora te uveli mehanizmi koji bi jamčili izbor najboljih kandidata.

Područje	Aktivnosti	Nadležnost	Cilj	Vrijeme provedbe
Unapređenje sustava unutarnjeg upravljanja kvalitetom	Izrada Pravilnika o postupku izbora na znanstvena radna mjesta	Ravnatelj, Znanstveno vijeće	Osiguranje transparentnosti u postupku izbora; uvođenje mehanizama koji jamče izbor najboljih kandidata	Konac 2015.